

ты страны и по връхове-ты на планины-ты, гдѣто има на близу снѣгъ и лѣдъ, растѣть само мѣхъ и дрѣбни дрѣвчета. Напротивъ, въ тропическы-ты страны, гдѣто има влага и добра прѣсть, естьство-то прави чудеса: тамъ за пр. растѣть такъвты дрѣвета, отъ които тамошни-ти жителю получавать и здравы гряды за градене, и хранѣ, и питие, и облѣкло и сїдове. Такъвты сж за пр. палмы-ты. Лѣбѣть на нѣкои дрѣвета бѣва толкова коравъ, щото отъ него правѣть стрѣлы; цвѣтъ-ть на нѣкои дрѣвета може да служи на мѣсто сїдове, и безъ да си поврѣдѣть може въ тѣхъ да ся варі нѣщо. Отъ палмы-ты ся добыва вѣщество за градене, за покїцнинѣ, и горѣніе. Въ цволя на нѣкои дрѣвета ся намира хранително вѣщество, наречено саго, отъ което опичять сладъкъ хлѣбъ. Палмовы-ты листа на мѣсто-то си, гдѣто ся намиратъ, ся употребляватъ отъ жителите-ты намѣсто наржчици (печати), намѣсто покрѣвкы за трапезы-ты, вмѣсто паници, блюда и т. н., а отъ листа-та на нѣкои ся изработватъ нишкы и различни тѣкани. Нѣкон палмы имѣть въ цволя си много сладъкъ сокъ, отъ който ся прави упонително питие; а пакъ другы давать плодове, масло, воськъ и др. Въ тропическы-ты страны има едно дрѣво, наречено баобабъ, въ дѣнище-то, на което могжть (приказва ся отъ пѣтници) да сѣднатъ до 100 души. Това дрѣво наглядѣ приличя на прѣголѣмѣ старѣ гѣбѣ, съ нахлупенїем шапкѣ. Самтый цволь на баобаба не е по-голѣмъ отъ 6 лакт.; ить на връха той ся раздѣля на 4—5 клона; срѣдний ся издига тако-речи перпендикулярно на 24 лак., така, щото всичко-то дрѣво има вѣисочинѣ до 30 лакties. Другы-ти клони, сир. онтия, които сж отъ страны-ты, на вождатъ ся камъ земѣж-тѣ и ся раздѣлять такожде на 8 клона и на всичкы страны, така щото всичко-то дрѣво прави голѣмѣ шапкѣ, около 72 лакти на прѣкты. Голѣмина-та на баобаба ще ся покаже още по-чуднѣ, ако ся научимъ, че това дрѣво, сѫще така си разрастова съ кореня си и въ земѣж-тѣ, колкото и надъ земѣж-тѣ. Расте тврдѣ бавно. Голѣмина-та на това дрѣво достига до 41 лак. наоколо. Затова него праведно наричять слонъ на растително-то царство. Плодъ-ть на баобаба приличя на вѣздулъгнистѣ дѣния, на дѣльж до половинѣ аршинъ, наглядѣ черникавъ,